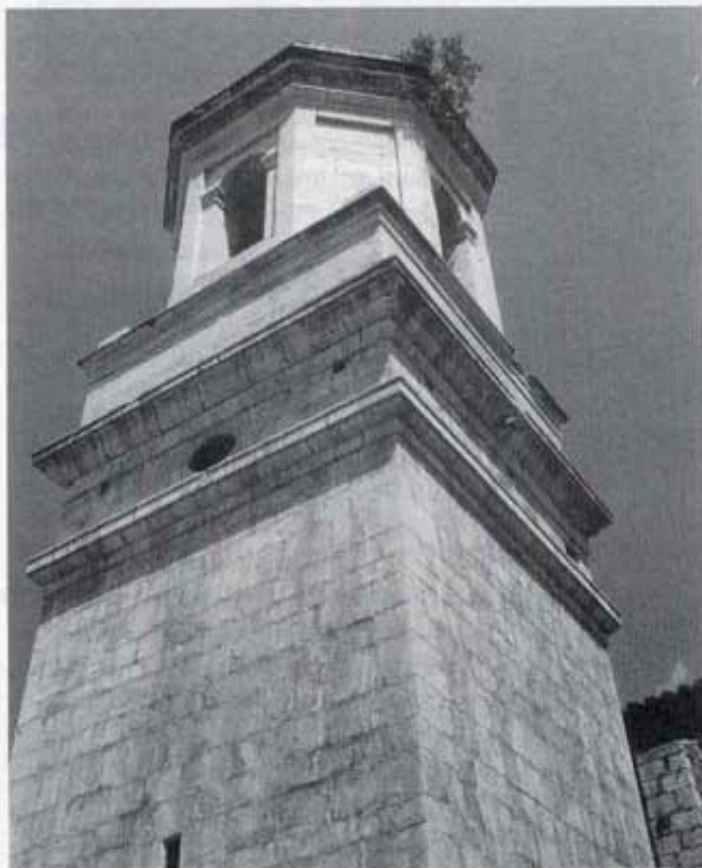

Les Coves en el temps de la Germania (1519-1522): la gent

Josep-Antoni Domingo i Borràs

Dins de l'interés general de la secció de divulgar fonts per al coneixement del passat covarxí, ara encetem l'anàlisi d'un conjunt de documents de contingut variat que es refereixen als anys de 1518 a 1523. Es tracta de sis volums de protocols notariaus que conserva l'arxiu del Reial Col·legi-Seminari del Corpus Christi de València, vulgarment conegut com Col·legi del Patriarca. Cinc d'aquests pertanyen al notari Joan Guimerà "lo vell" (signatures 2004, 2680, 2682, 2683 i 2684) contenen notícies sobre el nostre poble a més de Cabanes. El sisé és del notari d'Alcalà, Baltasar Dolç (sign. 3262) recull també unes poques dades de Les Coves.

Entre els diferents aspectes que en el futur comentarem comencem per aquell que pensem és més important: les persones, els protagonistes dels fets en la història. Hem volgut afegir al final de l'article el llistat dels veïns citats pels documents remarcant amb negreta els cognoms novament apareguts i així aportar dades als estudiosos de la genealogia covarxina, donada la proximitat cronològica amb el Cens de 1510 que ja ha estat publicat.

Descriurem, en primer lloc, el perfil de les persones localitzades: es tracta de veïns o veïnes del poble, residents, majors d'edat, amb plena capacitat d'obrar en terminologia jurídica, que apareixen com actors d'algun assumpte o negoci, o com testimonis dels mateixos,

sobre els que el notari a més de fer constar nom i cognom, ens refereix també la professió que tenien en el moment. Pensem, doncs que amb bastant probabilitat la seua situació podria assemblar-se a aquella que el cens de 1510 citava com "caps de casa", la qual cosa ens permetria, a manca d'altra documentació, conèixer l'evolució demogràfica detallada de Les Coves durant el primer quart del segle XVI i, el que trobem també important, la dedicació professional del veïnat.

El Cens de 1510 constata 94 veïns (376-423 habitants) i un recompte numèric de 1528, el "Coronatge" conservat a l'Arxiu del Regne de València (Mestre Racional, llibre 10.403), li atribueix a Les Coves 98 veïns (392-441 habitants), uns pocs més només -recordeu que tot depenia dels requisits fiscals de l'impost en qüestió-, però si que podem afirmar que passada la Germania la recuperació demogràfica comença a produir-se. El llistat que hem extret dels protocols notariaus consta de 88 persones, les quals, tot acceptant que són caps de casa, comparades amb les dades de 1510 representen el 93'61%, i si els comparen amb les de 1528 el 89'79%, ambdós percentatges suficients per tal d'atribuir-li una certa representativitat, sobretot en allò relatiu a les dedicacions professionals.

Pel que fa als oficis la classificació seria la següent:

Llauradors	28
Teixidors	6
Pellaire	2
Blanquers	1
Sabaters	1
Sastres	1
Moliners	2
Preveres	3
Notaris	2
Mercaders	4
Tenders	2
Escuders	1
Sens citar-ne	35
Total	88

El fet de no citar la professió ocorria quan la persona n'exercia alguna de les més usuals o dominants entre la comunitat poblacional, és per això que en el nostre cas podrien ser assimilats a camperols, jornalers, ramaders, pastors, etc... Així doncs, la conformació resultant per sectors econòmics seria:

Sector primari (llauradors, ramaders)	63	71'60%
" secundari (artesans)	13	14'77%
" terciari (serveis)	12	13'63%

Davant d'aquestes xifres podem concloure que Les Coves al